

Zendingsbode

Evangelisten SEZ

Ds. B. Coster, Vallgorguina
bij Barcelona, Spanje
J. Haeser, Hardinxveld-G'dam
(Cubawerk)

Steunpunten Cuba

Ds. H. Bermúdez, Sancti Spíritus
(West en Midden)
Ds. J.C. Samón, Baracoa (Oost)

Achtergrond

De SEZ is in 1952 opgericht op initiatief van wijlen professor G. Wisse en anderen, in een tijd toen de protestanten in Spanje verdrukt werden.

Nu materiële hulp aan protestanten in Spanje niet langer nodig is, vormen het bijbelcursuswerk en de leatuurverspreiding de ruggengraat van het werk van de SEZ in Spanje en Cuba.

Omslag

Ds. Coster geeft college kerkgeschiedenis op theologisch seminarie IBSTE in Spanje.

Zendingsbode

Contactblad

Stichting SPAANSE EVANGELISCHE ZENDING
(verschijnt ieder kwartaal)
Abonnementsprijs € 5,- per jaar

Administratie/Kantoor SEZ

Postbus 273, 3370 AG Hardinxveld-Giessendam
Donateurszaken (opgave, adreswijziging) en algemene informatie:
info@sez.st - 06 28298697; b.g.g. 06 27269502
Voorlichting/pr: voorlichting@sez.st - 06 27269502;
b.g.g. 06 28298697
Cubacoördinator: cuba@sez.st - 0184-615543
Website: www.sez.st

Redactie

ds. P.J. Teeuw, Jan Steenlaan 6, 3351 RB Papendrecht,
tel. 078 61 50 415

Bestuur SEZ

ds. A.C. Uitslag, Urk (voorz.);
ds. L. Blok, Gorinchem (2e voorz.);
B. van den Belt MA, Kampen (secr.);
A. Stam, Sliedrecht (2e secr.);
drs. B. Verweij RA, Leersum (penningm.);
P.J. Boers AA, Streefkerk (2e penningm.);
ds. A. Hoekman, Alphen a/d Rijn;
dr. ir. N.P. Moens, Veenendaal;
A.M. Pols, Ouderkerk a/d IJssel;
ds. P.J. Teeuw, Papendrecht;
ds. D. Zoet, Ouddorp.

De bestuursleden van de SEZ behoren tot de Prot. Kerk in Ned. (herv.); de Herst. Herv. Kerk; de Chr. Geref. Kerken; de Geref. Gem.; de Geref. Gem. in Ned. en de Oud Geref. Gem. in Ned.

Bankrekening

NL65 RABO 0301 9573 63 t.n.v. SEZ, Hardinxveld-Giessendam

**Bezoek ook onze webshop:
shop.sez.st**

Voorlichting

Wij geven graag op uw school of vereniging actuele voorlichting over ons werk in Spanje en/of Cuba (met of zonder powerpoint-presentatie). Mail naar voorlichting@sez.st of bel 06-27269502; b.g.g. 06-28298697.

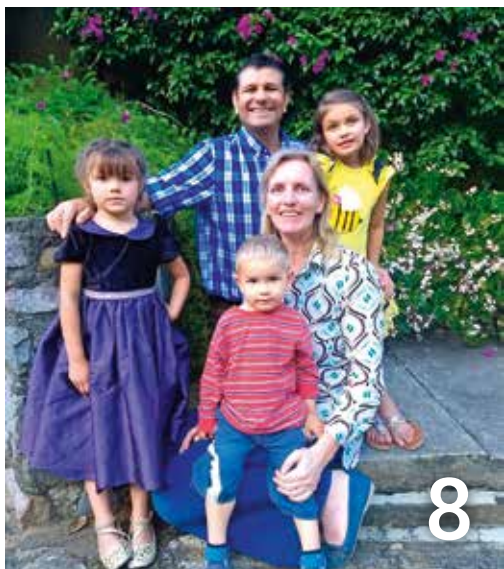
(voor alle data in dit nummer geldt: D.V.)

- 27 april** Zeist, Oude Kerk, SEZ Oranjeavond, samenzang, Kerkkoor Driebergen
- 4 juni** Ridderkerk/Slikkerveer, Gereformeerde Gemeente, ouderenmiddag
- 15 juni** Concert projectkoor Zingend richting de zomer, Grote of Sint-Catharinakerk, Heusden

Afgoderij in Cuba

schreeuwt om het ware
Evangelie

- 4 Meditatie
- 6 Opbrengst Najaarsactie 2018
- 7 Twee lijfartsen voor moeder Katy
- 8 Zendingsechtpaar ontving boekenpakket
- 10 Cuba's afgoderij
- 12 Nieuws

- 14 Dank aan ...
- 15 Nieuw: Kinderpagina
- 16 Actueel Cuba
- 18 SpanjeFlitsen
- 20 Postzegels

Een godvrezend man aan een goddeloos hof

“...ik, uw knecht, nu vrees den HEERE van mijn jonkheid af”

1 Koningen 18:12 B

Wat is het een rijk getuigenis dat de Heilige Geest ons heeft laten optekenen in 1 Kon. 18:3: “En Achab had Obadja, de hofmeester, geroepen; en Obadja was de HEERE zeer vrezende.” Als we daarbij de tekst betrekken die we samen willen overdenken, wordt ons duidelijk wanneer Obadja dit genadewonder heeft ontvangen: de Heere vrezden vanaf zijn jonge jaren!

Vanaf 1 Koningen 17 worden we bepaald bij het optreden van de profeet Elia. In alle ernst heeft hij het oordeel moeten aanzeggen bij zijn volk in het tienstammenrijk. Wat is dit een vreselijk oordeel geweest in dit warme oosterse Kanaän; drie-en-een-half jaar geen regen en zelfs geen dauw op de aarde. Elke aar en ieder grassprietje verschroeiende op het veld en het gevolg was als vanzelf: hongersnood voor mens en beest.

In plaats dat de goddeloze koning Achab nu de slaande hand des HEEREN opmerkt, zien we de verharding toenemen bij deze afgodendienaar. Wat is de mens als de HEERE hem loslaat. In plaats dat hij buigt onder de HEERE, zien we briesende vijandschap tegen de HEERE en tegen Zijn gezalfde. Hebben we, geliefde lezer(es), ons vijandig bestaan zo al leren kennen bij het licht van God de Heilige Geest? Dat is een vraag van levensbelang in ons aller leven en waar ook ter wereld!

Koning Achab daarentegen werpt de schuld op de godvrezende Elia en zoekt zijn dood. Om de trots van zijn oosterse hof, zijn paarden, te redden stelt hij alles op alles. Samen met z'n hofmeester Obadja doorkruist hij het land om elk grassprietje te zoeken voor het vee. Terwijl z'n onderdanen zuchten onder de hongersnood zal Achab koste wat het kost op de troon blijven. Ook al leven we dit zo niet uit, maar zullen we Achab niet te ver zoeken?

Maar welk een onderscheid wordt ons nu getekend tussen de goddeloze koning van Israël en zijn hofmeester. Van deze Obadja lezen we: “...ik, uw knecht, nu vrees den HEERE van mijn jonkheid af.” Hier spreekt enkel Goddelijke genade en eeuwige vrijmacht.

Deze godvrezende aan het goddeloze hof komen we hier tegen in zijn ontmoeting op de weg met Elia. De ontmoeting met deze Godsmann doet Obadja echter vrezden met grote vreeze. De reden wordt ons gegeven in vers 12: “En het mocht geschieden wanneer ik van u zou weggegaan zijn, dat de Geest des HEEREN u wegnam, ik weet niet waarheen, en ik kwam om dat Achab aan te zeggen, en hij vond u niet, zo zou hij mij doden; ik, uw knecht, nu vrees den HEERE van mijn jonkheid af.”

Echter, voor de godzalige Obadja zal de HEERE instaan en Zijn werk komt openbaar! Op zijn verantwoordelijke post heeft hij staande mogen blijven en hij heeft zelfs in het verborgene tijdens deze hongersnood voor honderd profeten des HEEREN zorg gedragen; zie dan wat genade vermag! Wat is de zendingsarbeid ook in het seculiere Spanje en ook elders diep afhankelijk van 's HEEREN zegen.

Zeker is, dat er een storm van beproeving in Obadja's leven op af komt, maar ook: Dit geloof is er als het goud, dat in de smeltkroes der beproeving is geworpen, weer uitgekomen. Wat een voorbeeld in het leven van Obadja om jaloers op te worden, jonge lezer(es)! Er is op deze wereld een volk dat mag weten wat ze aan hun God hebben. Zij zijn in hun leven op de school van de Heilige Geest geplaatst en leerden hun leven zien zonder God en godsvreze. Maar ze leerden ook door genade die hartelijke keuze te doen, waar ze nooit spijt van krijgen. Wat zijn ze bevoorrecht die dit in hun jonge leven mogen leren kennen!

Weet toch: Obadja's God leeft nog! Hij doet wonderen, Hij alleen. Obadja mag getuigen van de vreze des HEEREN. Dat is de Verbondsgod en omwille van dit verbond zal Hij voor de Zijnen instaan. Van eeuwigheid aan Christus geschonken, worden ze in de tijd getrokken. Als dan, op Gods tijd, het oog des geloofs mag worden gericht op de énige en grote Voorbidder, Die er is aan de rechterhand van Zijn Vader. Als Christus Zich gaat verklaren als de grote Profeet, de enige Hogepriester en de eeuwige Koning; dan smelt de ziel weg. Hij bidt voor bidde-lozen. Hij staat voor de Zijnen in; wat een wonder! Hij draagt zorg voor de Kerk; wat een wonder! Maar bovenal: wat een wonder als we persoonlijk mogen weten in Christus' voorbede begrepen te zijn.

Weet toch: met Achabs afgoden komen we eeuwig om, maar met Obadja's God komen we niet beschaamd uit. Obadja's getuigenis moge het onze zijn of worden: "...ik, uw knecht, nu vrees den HEERE van mijn jonkheid af." ❧

Opbrengst Najaarsactie 2018

J. Haeser

€ 25.300

Altijd weer is het voor ons een grote vraag welk belang de achterban aan onze actiedoelen hecht. Dat is in zekere mate af te lezen uit de opbrengst van de Najaarsactie. Het afgelopen jaar voerden we actie voor het op Cuba drukken van bekende theologische boeken. De opbrengst van €25.300 laat zien dat velen goede gereformeerde lectuur voor Cuba belangrijk vinden. Wij willen alle gevers bij dezen zeer hartelijk bedanken voor de bijdrage aan deze taak!

Inmiddels zijn de voorbereidingen voor de druk van het boek van John Bunyan "De Heilige Oorlog" opgestart. De tekst van het boek is gereed voor druk en aan de opmaak van de omslag wordt nu gewerkt. Zoals u uit de actieaankondigingen weet, zullen verschillende Puriteinse boeken in Cuba zelf gedrukt worden. Dat is enorm belangrijk, want importeren blijft een groot probleem en portokosten zijn erg hoog. De portokosten vervallen bij druk op Cuba zelf, zodat wij daarmee meer boeken kunnen verspreiden. Met verzending vanuit Nederland bereiken we alleen de predikanten en een aantal theologiestudenten. Maar bij bredere beschikbaarheid van boeken is het mogelijk dat ook ouderlingen, diakenen en leiders in de kerkelijke gemeente een exemplaar ontvangen.

Omdat de drukkerij tot onze beschikking staat, kunnen we na offerte waarschijnlijk binnen enkele maanden de boeken drukken. We verwachten dat het boek van Bunyan halverwege mei op Cuba verschijnt.

Na verschijning nemen onze distributiecentra in Sancti Spiritus en Baracoa de verspreiding ter hand. De SEZ (Eben Ezer in Cuba) heeft een netwerk in Cuba voor de verspreiding van de cursussen en dergelijke. Daarvan maken we gebruik voor de distributie van de boeken. Vooraf wordt bepaald welke doelgroep de boeken krijgt en welke hoeveelheid per kerkelijke gemeente nodig is. Op deze manier bereiken we heel gericht velen met dit zeer betrouwbare en ook goed bekende materiaal.

De dank aan u is dus groot. Te meer, omdat we met het drukken op Cuba zelf een extra besparing doen: we drukken tegen kostprijs en dat betekent dat een dergelijk boek ons waarschijnlijk niet meer dan € 10,00 - € 12,50 kost. Inkoop van een dergelijk boek in Europa of de USA kost al snel € 15,00 - 20,00. Om deze redenen kunnen we nu dus veel meer waar voor ons geld krijgen.

Het is onze hoop en verwachting dat dit reformatoorsch-puriteins gedachtengoed tot zegen zal zijn voor velen in Cuba. Wij vragen uw voorbede voor dit project. ☛

De positie van de drukkerij in Cuba, centraal in het land

Twee lijfartsen voor moeder Katy

Daar lijkt het toch op, als je naar deze foto kijkt?

En er zit ook een kern van waarheid in. Moisés en Marta flankeren hun moeder. De kinderen willen allebei arts worden. Al lijkt het pad voor Marta makkelijker begaanbaar dan voor haar broer Moisés.

Terwijl er een sterk kopje Cubaanse koffie bereid wordt op een vervaarlijk hoge vlam, vertellen Marta en Moisés over hun toekomstdromen. Ze wonen nog maar kort in deze wijk. Hun vader, Orlando Fleitas, is er predikant in het kerkverband Los Pinos Nuevos (LPN). Marta (15) heeft alweer volop vriendinnen en niets lijkt haar plannen in de weg te staan. Moisés is echter inmiddels 17 en dan komt onverbiddeijk de brief die alle Cubaanse jongens krijgen: hij moet vanaf juli een jaar lang in militaire dienst – daarna mag hij pas zijn vwo afmaken. Er zit niet anders op, glimlacht Moisés een beetje gelaten, want de sfeer in de 'mili' is wel heel wat ruiger dan thuis.

De wijk waar het gezin Fleitas woont, zou je in deze landelijke omgeving in Noord-Cuba niet verwach-

ten. Deze zaterdagmiddag is het in deze streek nog druk. Een reusachtige verwerkingsinstallatie ontdoet zojuist geogst suikerriet van bladeren en hakt het in stukken. Dan gaat het in treinwagons naar een suikerfabriek. Alles is roestig, alles knarst, maar het werkt wel. Als je vervolgens landinwaarts trekt, stuit je op een flinke verzameling niet bepaald luxe 4-hoog flats. In deze woonwijk staat het kerkje van LPN. In deze wijk trekken ook, zoals op zo veel plaatsen in Cuba, iedere week Jehova's Getuigen van deur tot deur, vertelt moeder Katy. Ze krijgt pretlichtjes maar ook iets strijdbars in haar ogen als ze vertelt over welke onderwerpen ze debatteren. En nonnen delen in de speeltuin snoepgoed uit aan de kinderen, in de hoop dat ze dan naar hún diensten komen.

Het kerkje van LPN telt nog maar weinig kerkgangers. Moisés, die erg muzikaal is en graag naar gitaarles wil, kan zondags alleen wat begeleidingsritmes ontlokken aan een drumstel. Voor een keyboard of een piano is nog geen geld.

Een klein, tevreden gezin – maar ieder heeft al eigen verantwoordelijkheden en zorgen. ☛

'Jan Haeser gaf ons een lege doos en zei: "Pak maar wat je nodig hebt!"'

Zendingsechtpaar uit Guatemala ontving Spaanstalige boekenpakket van de SEZ

In de loop van de jaren bouwde de SEZ een Spaanstalige bibliotheek op met Bijbelgetrouwe boeken, artikelen en onderwijsmateriaal. Alle zendingen die uitgezonden worden naar Spaanstalige landen zijn welkom op ons kantoor en we delen graag onze bibliotheek met hen. Jorge en Mariëtte Rojas-Koorevaar ontvingen deze steun van de SEZ.

Wilt u iets meer vertellen over Guatemala?

Guatemala is een arm land, met veel corruptie. Veertig procent van de bevolking noemt zich evangelisch of protestants, maar daar is in de samenleving weinig van te merken. Er is weinig diepgang in de kerken, door gebrek aan Bijbelkennis bij voorgangers en gemeenteleden. Sommige voorgangers kunnen niet eens lezen! Ook mensen die wel kunnen lezen, lezen zelden boeken of de Bijbel. Dat komt doordat boeken zo duur zijn en doordat men niet de gewoonte heeft om te lezen.

Wat voor werk doet u in Guatemala?

Het voornaamste deel van ons werk is Bijbels onderwijs. Jorge geeft les op de theologische faculteit van een protestantse universiteit. Daarnaast reist hij naar afgelegen dorpjes in de hooglanden om voorgangers te bezoeken, te bemoedigen en Bijbelstudies te geven. Ook geven we geregeld cursussen op de Bijbelschool ASELSI, waar voor-

gangers en kerkleiders Bijbelse vorming ontvangen.

Mariëtte leidt een leesclub voor buurkinderen. Elke week komen de kinderen bij elkaar om een verhaal te lezen –soms een Bijbels verhaal, soms een sprookje of een ander verhaal– en daarover een verwerking te doen. Het idee is om de kinderen al jong te leren hoe leuk lezen is!

We bieden christelijke literatuur aan in kerken voor

een schappelijke prijs. We proberen goede boeken in te kopen en gaan met de boekentafel naar elke kerk die ons uitnodigt. Het is zo belangrijk dat er goede literatuur gelezen wordt!

Hoe maakte u kennis met de SEZ?

Toen we een bevriende zendingswerker in Mexico bezochten (Michiel Vastenhou, GZB), liet hij ons een serie boeken zien die hij van SEZ had gekregen vóór zijn uitzending. Hij gaf ons het adres. Ook had Mariëttes moeder een presentatie gehoord van de SEZ in Wijngaarden. Toen bezochten we het kantoor in Hardinxveld, waar Jan Haeser ons hartelijk ontving. Tot onze grote verbazing gooide hij de deur van het magazijn open, gaf ons een lege doos en zei: "Pak maar wat je nodig hebt"! Dat was geweldig.

Welk materiaal ontving u bijvoorbeeld van de SEZ?

Het materiaal dat we ontvingen bestond voornamelijk uit Bijbelcommentaren en andere Bijbelstudieboeken. Erg blij zijn we bijvoorbeeld met de serie commentaren op het Nieuwe Testament, geschreven door Kistenmaker en Hendriksen. Ook hebben we een aantal kinderboekjes over de Bijbel meegekregen.

Hoe gebruikt u dit materiaal in de praktijk?

Het grootste deel van het materiaal kwam terecht in de bibliotheek van de Bijbelschool ASELSI. Mariëtte was toentertijd de bibliothecaris en heeft erop toe gezien dat de boeken in het systeem werden toegevoegd en dat ze onder de aandacht van de studenten werden gebracht.

Een ander deel van de boeken staat in onze persoonlijke boekenkast. Jorge heeft de afgelopen vijf jaar zijn studie Theologie en Bijbelse Wetenschappen afgerond en heeft de boeken zeer veel gebruikt, zowel voor zijn studie als voor het voorbereiden van preken en lessen. Ook lenen we de boeken weleens uit aan bevriende voorgangers.

Wat is voor u en de Guatemalteken de toegevoegde waarde van dit materiaal?

In de bibliotheek van de Bijbelschool was al van alles te vinden, maar weinig uit de "reformatorische hoek". Omdat de Bijbelschool interkerkelijk is en de meeste kerken in de omgeving pinkstergemeenten zijn, zijn de meeste boeken in de bibliotheek evangelisch, pinkster- of baptist. Het is goed om daar nu ook reformatorische boeken tussen te zien staan, om de studenten verschillende gezichtspunten aan te leveren. ❏

Cuba's afgoderij schreef

1

Santería-profeten en -profetessen voorspellen begin van het jaar de toekomst

Al vaker vroeg men om eens over de afgoderij op Cuba te schrijven. Enkele keren stond er iets over in onze Zendingsbode. Deze keer wat meer info over religies die wij als pure afgoderij zien. Omdat dit een omvangrijk en moeilijk onderwerp is, kiezen we voor een compacte infovorm op dit middenblad van de Zendingsbode. De afgoderij op Cuba is niet beperkt tot een enkele religie.

3

Bloedoffers in de Afrikaanse godsdiensten in Cuba

De Spaanse overheersers stonden in Cuba alleen de Roomse kerk toe. Om Cuba tot een geld-genererend land voor Spanje te maken, was zware landbouwarbeid nodig. De Spaanse bevolking had daar weinig trek in. De Spanjaarden hadden de meeste Cubaanse indianen uitgroeid. Daardoor was er behoefte aan slaven, een gebruikelijke oplossing in die tijd. De Spanjaarden voerden deze slaven aan uit Afrika. De slaven brachten hun godsdiensten mee.

Menggodsdienst: Santería

De Spaanse overheersers en de Rooms-Katholieke kerk verboden de slaven aanvankelijk hun godsdiensten te praktiseren, maar deze godsdiensten waren onder de negerbevolking onuitroeibaar. Daardoor ontstond een godsdienstige mengvorm van de zogenaamde Yoruba-godsdienst en het Rooms-Katholicisme. Deze samensmeltingsgodsdienst noemt men op Cuba Santería.

We noemen Santería een syncretische godsdienst: het naar elkaar toegroeien van twee religies. De Santería heet ook wel Lucumi of Regla de Ocha. Letterlijk vertaald is Santería: Heiligen(verering).

U begrijpt waarom de Rooms-Katholieke Kerk deze godsdienst wel toestond. Deze religie heeft op Cuba zo'n 1,3 miljoen aanhangers, ofwel bijna 12% van de bevolking.

uwat om het ware Evangelie

De praktijk van Santería vs. Het Evangelie

Het in extase geraken is het geheim van de Santería. Santería heeft alleen betrekking op het tijdelijke, de eeuwige dimensie ontbreekt.

De oppergod heeft onder de mensen zijn orishas die de toekomst voorspellen. Zo is er ieder nieuwjaar een profetie voor dat nieuwe jaar. Vaak voorspellen de orishas oordelen. Er is geen Evangelieboodschap.

Orishas (de heiligen) voorspellen ook voor mensen persoonlijk de toekomst, door kaartspelen, door handenlezen en door acht te geven op de vogels. Santería kent offerpraktijken, maar slechts in de zin van 'offeren om sneller in extase te geraken'.

Deut. 18:10: Onder u zal niet gevonden worden, die zijn zoon of zijn dochter door het vuur doet doorgaan, die met waarzeggerijen omgaat, een guicheelaar, of die op vogelgeschrei acht geeft, of tovenaars.
Joh. 14:6m: **Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven.**

Kenmerken van Santería

- * Kennen een oppergod = Olorun
- * Beschouwen deze als Schepper van alles
- * Orisha's zijn als engelen en heiligen. Men vereert hen.
- * Bijeenkomsten heten bembés (vaak in geheime sfeer).
- * Harde muziek en dans leiden tot in trance raken. Men meent dat de orisha's daardoor in het lichaam worden opgenomen.

2

Luidruchtige Abakua-leden met hun trommelrituelen

4

Toekomstvoorspelling met speelkaarten door Santeria-priesteres

Abonnementsgeld

Voor zover u ons niet machtigde om uw bijdrage automatisch af te schrijven, kunt u bijgaande acceptgiro gebruiken voor de jaarlijkse betaling van uw donatie = abonnementsgeld van €5,-. Overbetalingen zijn altijd hartelijk welkom, omdat we ze zo goed kunnen gebruiken.

Bij voorbaat dank!

Geef het door!

Houdt u een doordeweekse kerkdienst of andere actie met opbrengst voor de SEZ, geeft u dat dan aan ons door? Dan kunnen wij het aankondigen op onze website en kunt u meer bezoekers verwachten.

Inwerkperiode Elbert Verboom van start

Elbert Verboom begon vanaf maart met zijn inwerkperiode als Cubacoördinator bij de SEZ. Hij neemt steeds meer contacten van dhr. J. Haeser over en samen bereiden ze de volgende Cubareis voor.

Over onze webshop: twee vliegen in een klap!

U kunt de SEZ steunen met het geven van (oude) boeken en cd's. Hiervoor neemt u contact op met onze voorlichter dhr. D.C. de Korte (dcdekorte@gmail.com), tel. 078 613 69 67.

Maar kijk ook eens in de webshop van de SEZ voor goedkope (tweedehands) boeken en cd's: shop.sez.st Zo kunt u oude boeken kwijt en vindt u nieuwe ...!

De opbrengst van onze webshop is 100% voor de SEZ.

U vindt er niet alleen nieuwe en gebruikte theologische boeken, maar allerlei soorten boeken. Ook tweedehands (en nieuwe) orgel-, orkest- en zang-cd's.

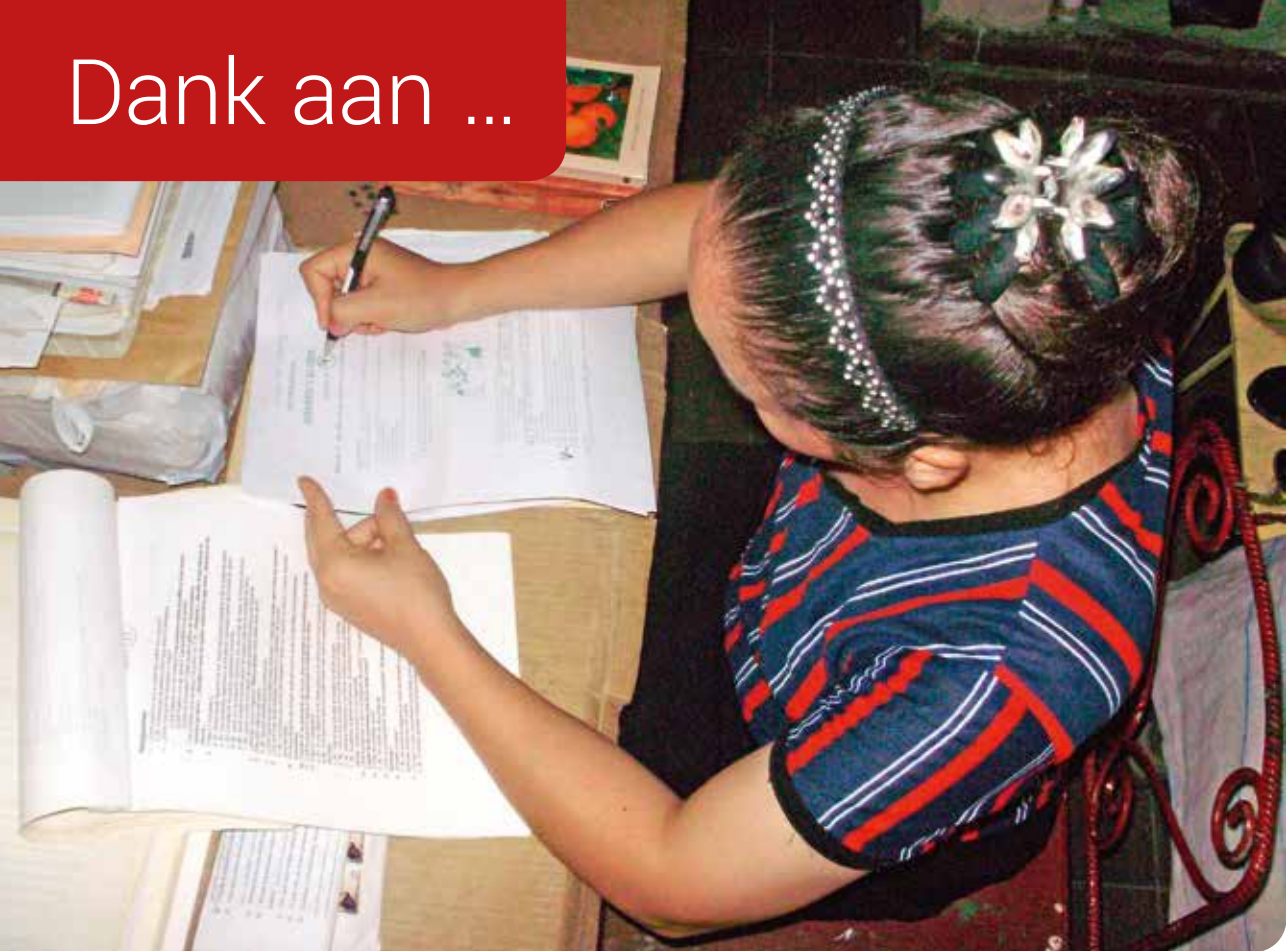
Steeds worden er nieuwe titels toegevoegd. Dus kijk gerust weer eens. Hieronder enkele voorbeelden:

- 2 cd, J.S. Bach – Cantates uitgevoerd door Holland Boys Choir € 7,50
- Ds. J. van Amstel – Op de weg van het heil € 6,95
- Ds. L. Terlouw – Wie komt er vandaag € 6,95

NIEUW in onze webshop zijn schilderijen. Kunstschilder Henraat verkoopt ze ten bate van de SEZ. Op deze pagina treft u twee voorbeelden aan: Grote Kerk Dordrecht en Perzische katers, beide een olieverfschilderij. In onze webshop staan nog tien andere schilderijen en er volgen er meer. Ook leuk als (huwelijks)cadeau!

Dank aan ...

De SEZ kan elke gift, groot of klein, goed gebruiken. Bijvoorbeeld voor het cursuswerk in Cuba.

... het bestuur van de Nederlandse Hervormde (Gereformeerde) Stichting voor Evangelisatie te Strijen. Zij schonken €7.000 aan de SEZ nadat zij onroerend goed verkochten. Eerder belegden zij kerkdiensten op de zondagmiddag. Men besloot echter hiermee te stoppen. Hoewel dit werk in Gods Koninkrijk niet voortgezet kon worden, besteedde het bestuur de baten van de verkoop aan een groot aantal kerkelijke organisaties en christelijke doelen. Wij wensen met de stichting dat de Heere de besteding van deze giften zegent.

... de bezoekers van de koffiemorgens in de omgeving van Nunspeet, die €200,- bijeenbrachten voor de SEZ. Een bezoekerster van de koffiemorgens en lezeres van de Zendingsbode vroeg ons ook om enkele Zendingsbodes voor andere bezoekers. Het doet ons goed als lezers zo de SEZ bekendmaken in hun omgeving!

Kindereen

Carin van den Dikkenberg

Ha jongens en meisjes,

Wat leuk dat jullie het blad van de SEZ lezen! Speciaal voor jullie staat er voortaan een kinderepagina in. Elke keer is er weer wat anders te puzzelen, te lezen of te maken. Deze keer een woordzoeker met allerlei woorden die met de zending te maken hebben. Geniet ervan!

Hartelijke groetjes van juf Carin

Woordzoeker

S	H	P	A	N	N	L	O	O	H	C	S
N	O	E	D	A	E	A	I	N	S	U	J
E	O	J	E	N	E	N	A	E	M	B	I
R	P	N	V	A	A	Z	U	S	F	A	W
E	V	A	N	G	E	L	I	E	T	D	R
D	N	P	G	N	K	H	R	E	T	E	E
U	L	S	D	R	C	I	S	E	C	S	D
T	H	I	E	E	N	I	M	O	D	E	N
S	N	K	H	G	E	L	O	O	F	E	O
G	I	T	R	A	H	M	R	A	B	Z	N
E	A	N	D	S	R	E	P	K	U	R	D
C	I	N	G	B	E	L	I	J	D	E	N

Barmhartig
 Belijden
 Catechismus
 Cuba
 Dominee
 Drukkers
 Evangelie

Geloof
 Hoop
 Kerk
 Liefde
 Naaste
 Nederland
 Onderwijs

School
 Spanje
 Steunen
 Studeren
 Zending

Op deze pagina's geven we een impressie van de laatste Cubareis, we vertellen iets over de schaarste in Cuba en over twee tornado's op het eiland.

Cubareis

In onze vorige Zendingsbode schreven we al over onze reis naar Cuba in december. Deze reis markeerde het einde van het werk van de huidige Cubacoördinator. Het was nog niet zijn laatste reis. Hij nam wel afscheid van een deel van de contacten op Cuba. Ook bestuurslid Stam liet weten dat hij deze reis beschouwde als zijn laatste reis naar het werkveld in Cuba. Beide reisgenoten waren vele keren samen op pad in dit karakteristieke land waar ook geestelijke banden vielen. Daarom heeft een afscheidsreis altijd iets melancholiek. We proefden af en toe dat afscheid nemen 'een stukje sterven' is. Onze reis van een kleine twee weken bracht ons in alle provincies van Cuba. Al bezochten we sommige plekken maar erg kort. Deze keer geen reisverslag, daar was de reis wat te eentonig voor. We geven een impressie.

Belangrijk om te melden is dat velen bij het afscheid vertelden dat het werk van de SEZ hun

tot verandering in denken en daarna in belijden bracht. Dat wij dit hoorden, komt ook doordat wij tijdens deze reis juist de gereformeerde predikanten bezochten. Maar toch, wat groot om te merken dat boeken en digitaal materiaal van de SEZ ertoe bijdroegen dat Cubaanse predikanten nu verstaan wat gereformeerd-zijn is! Haeser en Stam kregen veelvuldig die dank mee. Ze antwoordden: "Het is geleid door 's Heeren hand. U ontving slechts een boek en misschien nog een mailwisseling. Die middelen gebruikte de Heilige Geest om uw ogen te openen. Het was niet Haeser of Stam. De Geest leidde u."

Op de zondagen bezochten we, zoals gebruikelijk, een aantal kerkdiensten. In Chaparra was de kerkdienst meer ingericht als zondagsschoolvertelling. Een van de kinderen las een Bijbelgedeelte voor; de anderen probeerden met veel karton en kleurig papier dit gedeelte uit Mattheus 14:22-27 duidelijk te maken: over de discipelen op zee die menen een spooksel te zien. Het blijkt de Heere Jezus te zijn. Er waren ook wat kinderen met een niet-kerkelijke achtergrond. In Pinar del Río volgden we een dienst bij een gereformeerd baptist. Ds. Martinez

Ds. Armando Pupo ontvangt onderweg een geheugestick met onze bibliotheek

Ds. Newlandys Rodriguez ontvangt uit handen van bestuurslid Stam de middelen voor nieuw kerkpaard

Er is geen brood door gebrek aan meel

bediende in een bovenruimte boven een woning het Woord voor slechts achttien toehoorders. Het deed ons erg goed om zelfs bevindelijke lijnen in de prediking te horen. We voelden hier duidelijk de eenheid van belijden. De hele dienst had een reformatorisch karakter.

We overhandigden ook het geld dat studenten van de Ger. Gem. Kring Utrecht bijeenbrachten voor een nieuw kerkpaard. Zo'n kerkpaard brengt ouderen naar de kerk, of mensen die ver van de kerk wonen. Het vorige paard was gestolen en daarmee ontstond een groot probleem. Dank aan deze jongeren die een spontane actie hielden voor deze nood.

Escasez - Schaarste

De afgelopen maanden domineert één woord in de correspondentie met de SEZ: "escasez" (schaarste, gebrek, tekort). Vrijwel iedere predikant noemt dit woord, omdat zelfs de meest fundamentele zaken schaars zijn of helemaal ontbreken. Ik citeer één predikant: "De waarheid is dat het voedsel op dit moment tekortschiet, er is bijna geen rijst. Rijst is onmisbaar in de Cubaanse keuken. Er is ook gebrek aan olie, brood en vlees. Dat zijn de belangrijkste voedingsmiddelen. Het voedsel dat men wel verkoopt, is erg duur voor iemand met een gemiddeld loon". In allerlei toonaarden horen we deze klachten. We horen ze steeds breder in het land. De aangehaalde zin beschrijft precies wat veel andere predikanten melden. De hoofdstromen qua voedsel zijn heel schaars. Tot overmaat van ramp ontbreken in vrijwel alle farmacias (apotheken) de meest elementaire medicijnen: tegen hoge bloeddruk, diabetes, diarree en dergelijke klachten.

Tornado

Deze ziekten komen vaak voor, ook op Cuba. De toestand is zorgwekkend en raakt onze contacten. Verschillende mensen vroegen ons al medicijnen op te sturen. We roepen u op tot barmhartigheid en gebed voor de Cubanen.

Tornado's

Zondagavond 27 januari trof een hevige tornado een deel van de hoofdstad Havana (niet te verwarren met de vele orkanen die Cuba in het verleden troffen). De zuigende slurf verwoestte erg veel woningen. Er vielen 7 doden en 200 gewonden. De materiële schade is enorm. De tornado verwoestte een kilometerslange strook van slechts 25 meter breed. Een vergelijkbare zuigkracht kwam nooit eerder voor op Cuba. Een belronde met bekende predikanten in en rond dit stadsdeel leverde geen hulpvragen op. Een baptistenpredikant benaderde ons met een algemeen bericht. Toen wij reageerden, had hij inmiddels al contacten met andere organisaties.

Op 4 maart ontwikkelde zich boven Midden-Cuba opnieuw een vrij zeldzame tornado. In de stad Vertientes vielen gelukkig geen doden en gewonden. De tornado vernielde wel de oogst op de landerijen. Ook op Cuba horen we steeds vaker het woord 'klimaatverandering' vallen. Onder andere vanwege vele extremen in het land: het ene gebied krijgt overmatig veel regenwater en overstroomt, enkele honderden kilometers verderop viel in negen maanden geen druppel regen en zijn de landerijen droog en dor. Dit alles zorgt ervoor dat men veel minder voedsel produceert. Daardoor neemt de schaarste niet af, maar toe. Reden voor gebed voor dit land en volk. ☛

Opnieuw straat naar predikant vernoemd

Eind december vernoemde Spanje opnieuw een straat naar een protestantse voorganger. Ditmaal naar Francisco Tudury de la Torre (1826-1898). Die heeft heel zijn leven gewerkt op het eiland Menorca, een van de Balearen, de eilanden die ten noordoosten van Spanje liggen, in de Middellandse Zee.

Tudury was de eerste die in Spanje openlijk een protestantse kapel durfde openen. Dat was in zijn geboortedorp Mahón, in 1868, kort na de revolutie die enige jaren vrijheid van godsdienst voor de Spanjaarden garandeerde. Tudury, een gegoede en breed ontwikkelde Spanjaard, werd als jongvolwassene door Spurgeon in Londen gedoopt. Hij opende niet alleen een kapel, maar gaf ook een evangelisatieblad uit en stichtte een basisschool voor jongens, temeer omdat er in het dorp totaal geen onderwijs gegeven werd. Elke avond als ze uit school naar huis kwamen, zongen de jongens de aangeleerde liederen luidkeels in de straten van Mahón. Tudury vertilde zich echter aan zijn toekomstdroom: de bouw van een kerk voor 500 mensen. Hij kwam in geldnood, zocht steun in allerlei Europese landen, ook Nederland, maar raakte tijdelijk helemaal in de ban van het geld. Daarop werd hij in 1874 afgezet als predikant van de Spaanse hervormde kerk. Als 'vrije' evangelist is hij zijn leven lang op het eiland blijven evangeliseren. Zijn vrouw heette Teresa Petrus.

De huidige inwoners van zijn dorp Mahón (Maó in het Catalaans) hebben hem zijn misstappen kennelijk vergeven. Het persbericht meldt namelijk dat de vernoeming van de straat plus een aan Tudury

(Tudury) gewijde plaquette er zijn gekomen dankzij brede steun van bevolking en overheid. Bij de onthulling noemde de burgemeester Tudury "een zoon van Mahón en Menorca, die zich heeft ingezet voor de gemeenschap".

Dit eerbewijs past in een trend die de laatste decennia in Spanje waarneembaar is: dat er straten en pleinen worden vernoemd naar Spaanse protestantse leiders uit vorige eeuwen. Nogal eens speelt bij die erkenning door de autoriteiten het sociale werk (onderwijs, armenhulp) van de betrokkenen predikant een belangrijke rol.

Internationaal kerkbezoek in Almuñécar

Ds. Manuel López en zijn vrouw Alba in de Zuid-Spaanse stad Almuñécar (regio Granada) schrijven dat hun gemeente momenteel 16 volwassenen en 7 doopleden telt. Maar het afgelopen jaar is hun kerk voor korte of iets langere tijd bezocht door mensen van wel zeer diverse herkomst. Zoals:

- twee vrouwen van omstreeks 50 uit de Dominicaanse Republiek met een rooms-katholieke achtergrond

Ds. Manuel López Franco

- een onlangs getrouwd echtpaar uit San Salvador
- Anya en haar twee dochters en een zoon (13, 12 en 5 jaar) uit Moskou, die ondanks de taalbarrière de diensten redelijk kunnen volgen en goede contacten met de gemeente hebben
- een echtpaar van Duits-Spaanse origine met hun twee kinderen, die erg teleurgesteld waren in de kille rituelen van de RK-Kerk: tot op heden zijn ze zoekers
- en ten slotte een Nederlands echtpaar dat al twaalf jaar in Spanje woont en zich hopelijk weldra bij de gemeente zal aansluiten.

Het verenigingswerk omvat alleen een vrouwenvereniging. De circa 12 deelnemende vrouwen komen op vrijdagmorgen bij elkaar in het huis van een van de leden. Dan bestuderen ze een gedeelte uit een boek en gebruiken daarna met elkaar een lichte maaltijd.

Ds. Manuel López en zijn gemeente behoren tot de Iglesias Reformadas Españolas (IRE), hetzelfde kerkverband waarbij ook ds. Coster en zijn vrouw en de gemeente in Mataró zijn aangesloten.

Hij vraagt voorbede voor hem en zijn gezin, en voor de gemeente van Almuñécar, in het bijzonder voor de bezoekers die nog niet tot bekering zijn gekomen.

Operación Tránsito

Ieder jaar evangeliseren protestantse kerken in Zuid-Spanje onder een heel aparte doelgroep: mensen uit Noord-Afrikaanse landen zoals Marokko die ooit naar West-Europa emigreerden om daar werk te zoeken, maar 's zomers met hun gezin teruggaan naar Afrika voor familiebezoek. Na lange autoritten door Frankrijk en Spanje komen ze aan in Zuid-Spaanse havensteden. Van daar uit is de oversteek naar Afrika betrekkelijk snel gemaakt. Afgelopen jaar werden met deze Operación Tránsito (Operatie Doortocht) meer dan 25.000 personen bereikt, in overgrote meerderheid moslims. Het Spaans Bijbelgenootschap stelt tweetalige Bijbels, lectuur en USB-sticks met Bijbels materiaal beschikbaar. 🗨️

Evangelisatie onder moslims in Zuid-Spaanse havens (foto SB, Madrid)

Postzegels

Postzegels enz. ontvangen van: fam. Héctor Bermúdez, Sancti Spíritus, Cuba; fam. H. den Dunnen, Hardinxveld-Giessendam; B. Kesselaar, 's-Gravenpolder; D.J. Euser, Tholen; N.N., Hardinxveld-Giessendam; mw. J. Vogel, Hardinxveld-Giessendam.

Mobieltjes ontvangen van: N.N., Hardinxveld-Giessendam.

Laptops ontvangen van: N.N., Hardinxveld-Giessendam; N.N.; N.N.

Allen weer hartelijk bedankt!

Behalve postzegels (graag ruim afscheuren) en gebruikte laptops, mobieltjes (**a.u.b. wel met oplader, anders zijn ze op Cuba niet inzetbaar**) enz., zijn verder altijd welkom: theologische boeken, christelijke leesboeken en boeken

over de natuur; ansichtkaarten van vóór 1960, vooral kerken, molens en dorpsgezichten; ook geboortekaartjes.

Alles opsturen naar SEZ, Postbus 273, 3370 AG Hardinxveld-Giessendam, of afgeven bij een van de bestuursleden. Afgeven kan ook bij de heer Van der Vlist, adres zie hieronder.

Voor grotere partijen is opzenden portvrij mogelijk, neemt u dan even contact op met ons kantoor? Tel 06-28298697, b.g.g. 06-27269502. Grotere hoeveelheden boeken komen we bij u afhalen.

Postzegels kopen:

Wie belangstelling heeft om postzegels te **kopen** (verzamelaars of groothandel), kan terecht bij onze vrijwilliger, de heer Marijn van der Vlist, Merelaan 286 in 2902 JM Capelle a/d IJssel, tel.: 0104584005 of email: mmvlist@live.nl

Zendingsbode

Nieuwe abonnee

- U kunt mij noteren als nieuwe abonnee.
- Ik wil liever eerst een proefnummer.

naam:

adres:

postcode:

woonplaats:

Voor het abonnementsgeld ad € 5,- (vier nummers per jaar) ontvang ik t.z.t. uw acceptgiro. Deze bon in envelop ZONDER POSTZEGEL zenden aan: **Spaanse Evangelische Zending**

Antwoordnummer 920 - 3350 VG Hardinxveld-Giessendam

Aanmelding ook mogelijk via info@sez.st

